

Adı Soyadı: ..... Sınıfı: ..... Tarih: ...../...../2026-2027

1.

Kavram	Anlamı
Kader	Allah'ın her şeyi ezeli ilmiyle bilip ölçüyle takdir etmesi
Kaza	?

Tabloda kavramlar tanımlanmış, biri boş bırakılmıştır. Bu boşluğu hangi seçenek doğru tamamlar?

- A) Takdir edilenin zamanı geldiğinde gerçekleşmesi
 B) Ezeli bilgi
 C) İnsanın isteği
 D) Ölçünün belirlenmesi
 E) Yasaların konulması

2.

Yasa türü	Örnek
Fiziksel yasalar	Suyun 100 °C'de kaynaması
Biyolojik yasalar	Canlıların büyüüp yaşlanması
Toplumsal yasalar	?

Tabloda evrendeki yasalar örneklendirilmiş, biri boş bırakılmıştır. Tablodaki eksik bölüm nasıl tamamlanmalıdır?

- A) Suyun donması
 B) Adaletin gözetilmediği toplumlarda güvenin azalması
 C) Bitkilerin büyümesi
 D) Metallerin genleşmesi
 E) Hücrelerin bölünmesi

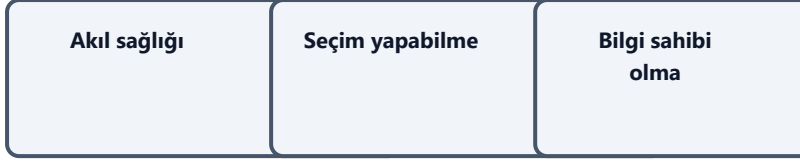
3.

İrade türü	Anlamı
Külli irade	Allah'ın sınırsız iradesi
Cüzi irade	?

Tabloda irade türleri verilmiş, biri boş bırakılmıştır. Boş bırakılan yere hangi ifade yazılmalıdır?

- A) Hiçbir irade
 B) Sınırsız irade
 C) İnsana verilen, seçme ve tercih etme gücü
 D) Zorunlu davranış
 E) Doğuştan gelen içgüdü

4.

Kartlarda sorumluluğun şartları verilmiştir. Bu şartların birlikte aranmasının gerekçesi hangisidir?

- A) Bilginin önemsizliği
- B) Şartların gereksizliği
- C) Sorumluluğun kalkması
- D) Bunlardan biri eksikse kişinin özgür tercihinden söz edilememesi
- E) Seçimin imkânsızlığı

5.

Şemada bir sürecin basamakları verilmiştir. Şemaya göre özgürlük ile sorumluluk arasındaki ilişki nasıl açıklanır?

- A) Tercihin gereksizliği
- B) İkinin ilgisiz olması
- C) Özgürlüğün sorumluluğu kaldırması
- D) Sorumluluğun özgürlüğü engellemesi
- E) Sorumluluğun özgür tercihin doğal sonucu olması

6. Bir çıkarım üzerine

Bir kişi, çalışmadığı hâlde sınavda başarısız olunca "Alın yazımmış." demiştir.

Yukarıdaki çıkarımda yapılan hata hangisidir?

- A) Kendi tercihinin sonucunu, tercihinin dışındaki bir sebebe bağlamak
- B) Sınava girmemek
- C) Sonucu okumamak
- D) Kişiyi tanımamak
- E) Yazıyı görmemek

7. Bir benzetme

Bir öğretmen, öğrencisinin sınavda hangi soruları yapabileceğini önceden tahmin eder; ancak bu tahmin öğrencinin cevabını belirlemez.

Yukarıdaki benzetme hangi konuyu açıklamak için kullanılır?

- A) Tahminin her zaman doğru olduğunu
- B) Bilmenin, bilinen şeyi zorunlu kılmadığını
- C) Öğrencinin sorumsuz olduğunu
- D) Sınavın gereksizliğini
- E) Öğretmenin belirleyici olduğunu

8.

Tutum	Değerlendirme
Tedbir alıp sonucu teslim etmek	Tevekkül
Tedbir almadan beklemek	?

Tabloda tutumlar değerlendirilmiş, biri boş bırakılmıştır. Tabloya göre eksik bilgi hangi seçenektir?

- A) Doğru bir tutum
- B) Tevekkülün ileri biçimi
- C) Tevekkül değil; sorumluluğu terk etme
- D) Tedbirin gereksizliği
- E) Teslimiyetin ölçüsü

9.

Öğrenci	Çalışma süresi	Sonuç
A	Düzenli ve planlı	Başarılı
B	Düzensiz	Başarısız

Tabloda iki öğrencinin durumu karşılaştırılmıştır. Bu tabloya göre yapılabilecek en uygun çıkarım hangisidir?

- A) Planın önemsizliği
- B) Çabanın sonuçla ilgisiz olduğu
- C) Sonucun rastgele olduğu
- D) Sonuçların, kişinin tercih ve çabasıyla yakından ilişkili olduğu
- E) Çalışmanın etkisizliği

10. Bir görüş üzerine

Bir kişi, "Rızkım nasılsa gelir." diyerek hiç çalışmamaktadır.

Yukarıdaki yaklaşıma yöneltilebilecek en uygun eleştiri hangisidir?

- A) Sonucun ölçülemezliği
- B) Rızkın var olmaması
- C) Kişinin çalışmaması
- D) Görüşün anlaşılmazlığı
- E) Çalışmayı, rızka ulaşmanın yolu olmaktan çıkarması

11.

Şemada bir sürecin basamakları verilmiştir. Şemaya göre karşılaşılan zorlukların işlevi hangisidir?

- A) Kişinin tutumunu ve olgunlaşmasını ortaya çıkarması
- B) Kişiyi cezalandırmak
- C) Sorumluluğu kaldırmak
- D) Tercihi engellemek
- E) Gelişmeyi durdurmak

12.

Emniyet kemeri takmak	Sağlık kontrolüne gitmek	Yangın alarmı kurmak

Kartlarda alınan önlemler verilmiştir. Bu önlemlerin dinî literatürdeki karşılığı hangisidir?

- A) Kaderi değiştirme çabası
- B) Tedbir alma sorumluluğu
- C) Tevekkülden vazgeçme
- D) Sorumluluğun kalkması
- E) İradenin reddi

13.

Yaklaşım	İnsanın konumu
İnsanın hiçbir seçimi olmadığını savunan yaklaşım	Sorumluluk taşımaz
İnsanın seçim yapabildiğini kabul eden yaklaşım	?

Tabloda yaklaşımlar karşılaştırılmış, biri boş bırakılmıştır. Bu boşluğa hangi ifade gelmelidir?

- A) Cezalandırılmaz
- B) Sorumluluk taşımaz
- C) Tercihlerinin sonucundan sorumlu tutulur
- D) Değerlendirilemez
- E) Seçim yapamaz

14. Bir soru üzerine

Bir kişi, "İnsanın hiçbir seçimi yoksa yaptıklarından niçin hesap versin?" diye sormuştur.

Yukarıdaki soru hangi ilkeye dayanmaktadır?

- A) Sorunun anlamsızlığına
- B) Hesabın gereksizliğine
- C) Seçimin imkânsızlığına
- D) Sorumluluğun, özgür seçim bulunmadan doğmayacağı ilkesine

15.

Söylem	Değerlendirme
Gerekeni yaptım, sonucu teslim ediyorum	Doğru tutum
Hiçbir şey yapmadım, kader neyse o olur	?

Tabloda söylemler değerlendirilmiş, biri boş bırakılmıştır. Boş bırakılan bölüm nasıl doldurulmalıdır?

- A) Tevekkülün gereği
- B) Doğru tutum
- C) İleri düzey teslimiyet
- D) Sabrın göstergesi
- E) Kader anlayışının sorumsuzluğa gerekçe yapılması

16.

Şemada bir sürecin basamakları verilmiştir. Şemaya göre bu sonucun değerlendirilmesi nasıl olmalıdır?

- A) Doğa olayının şiddeti kadar, alınmayan önlemlerin de sonuçta payı bulunması
- B) Sonucun tamamen doğal olması
- C) Denetimin etkisiz olması
- D) Önlemin gereksizliği
- E) Hasarın ölçülemezliği

17. Bir görüş üzerine

Bir kişi, "Nasıl olsa eceli gelen ölür." diyerek trafik kurallarına uymamaktadır.

Yukarıdaki yaklaşımın sakıncası hangisidir?

- A) Trafiğin bulunmaması
- B) Tedbir alma sorumluluğunu ortadan kaldırması
- C) Kuralın anlaşılabilirliği
- D) Kişinin bilinmemesi
- E) Ölümün ölçülemezliği

18.

Uygulama	Trafik kazalarında ölüm oranı
Emniyet kemeri takılan araçlar	Belirgin biçimde düşük
Takılmayan araçlar	Belirgin biçimde yüksek

Tabloda bir karşılaştırma verilmiştir. Bu tabloya göre tedbir almanın anlamı hangisidir?

- A) Tercihinin bulunmaması
- B) Sonuçla ilgisiz olması
- C) Sonucu etkileyen bir tercih olması
- D) Verinin ölçülemezliği

19.

Kavram	Kime ait
Külli irade	Allah
Cüzi irade	?

Tabloda irade kavramları verilmiş, biri boş bırakılmıştır. Bu boşluğu tamamlayan seçenek hangisidir?

- A)** Toplum **B)** Melekler
C) Doğa **D)** İnsan
E) Zaman

20. Bir çıkarım üzerine

Bir kişi, bir olayın önceden bilinmesinden hareketle "Öyleyse o kişinin hiçbir seçeneği yokmuş." demiştir.

Yukarıdaki çıkarımda yapılan hata hangisidir?

- A)** Seçeneği sayamamak
B) Olayı görememek
C) Kişiyi tanımamak
D) Zamanı ölçememek
E) Bilmeyi zorlamayla karıştırmak

Kader, İrade ve Sorumluluk — Cevap Anahtarı

---

1. A	2. B	3. C	4. D	5. E	6. A	7. B	8. C	9. D	10. E	11. A	12. B
13. C	14. D	15. E	16. A	17. B	18. C	19. D	20. E				